

A Magyar Gasztroenterológus Társaság Colon Szekciójának 25. kongresszusa

Gyula, 2005. január 21–22.

A vastagbél betegségeivel foglalkozó szakemberek összefogására a Magyar Gasztroenterológiai Társaságon (MGT) belül nyolc évvel ezelőtt alakult meg a Colon Szekció. Ez alatt az idő alatt a szekció a társaság második legnagyobb és igen tevékeny közösségévé vált. Feladata elsősorban a colon malignus, gyulladós és funkcionális betegségeivel foglalkozók képzése és tevékenységük segítése szakmai állásfoglalásokkal.

Az elmúlt nyolc év alatt a szekció tagjai aktívan részt vettek 14 kiadvány összeállításában (amelyek egy része egyetemi segédtankönyvként is számításba jön), hét betegtájékoztató dokumentum megjelentetésében, az MGT nagygyűlésének (Balatonaliga) keretén belül mű-

ködő oktatóközpont létrehozásában, nyolc rövidebb-hosszabb ideig tartó külföldi tapasztalatcsere megszervezésében, valamint különböző pályázatok kiírásában és véleményezésében. A szekció aktivitásában 2003 óta a felnőttkori vékonybélbetegségekkel foglalkozók is egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak.

A jubileumi tudományos ülésen 257 résztvevőt regisztráltak. Ez évben is nagy érdeklődésre számot tartó, az aktuális helyzetet összefogó előadások hangzottak el a colonbetegséggel kapcsolatos három fő irányvonalnak – a *daganatos*, a *funkcionális*, és a *gyulladós* betegségeknek – megfelelően. Az érdeklődés leginkább a felmerülő kérdések interdiszciplináris megközelítésére irányult.

Idén a kongresszusi előadók a vastagbél *daganatos* betegségeit tárgyalva a génállomány változásait tartották elsődlegesen szem előtt. Az elmúlt 20 évben nyilvánvalóvá vált, hogy az örökletes és sporadikus vastagbélrákok többlépcsős, molekuláris genetikai szinten is nyomon követhető összetett, bonyolult folyamat eredményeként alakulnak ki. A mára már kissé statikusnak tűnő genetikai ismeretekkel foglalkozó tudományok néhány éve a DNS-csipek bevezetésével új,

hatalmas lendületet vettek. A kongresszuson elkezdődött az ezzel kapcsolatos ismeretek összegyűjtése és átadása, de a lehetőségek és a feladatok tisztázása még sok tárgyalás, megbeszélés témája kell hogy legyen. A colorectalis carcinomák genetikájáról jelenleg a következőket mondhatjuk el:

- Az örökletes vastagbélbetegségek genetikai háttere jobbra tisztázott.
- A soklépcsős folyamat genomon belüli molekuláris genetikai változásai ismertek.
- A genomika új utakat nyit meg a kutatásban.
- A hazai laboratóriumok technikai háttere alkalmas lehet a vizsgálatok elvégzésére és a veszélyeztetettek kiemelésére.

– A technikai adottságok és a személyi érdeklődés ellenére a vizsgálatok nem működnek. A centralizálás és a finanszírozás nem megoldott.

A *funkcionális bélbetegségek* témakörében idén az egyéb szerveken észlelhető tünetekről volt szó. Régóta valószínűsíthető, hogy irritábilis bél szindrómában a kóros folyamatok nemcsak a vastagbéltre lokalizálódhatnak, hanem más szervek funkciózavarai is hozzájárulnak a tünetek összetettségéhez. Összefoglalva a következő megállapításokat tehetjük:

– Nyilvánvaló, hogy a funkcionális vastagbélbetegségek gyakran társulnak egyéb, extracolonalis funkcionális eredetű zavarokkal.

– Az irritábilis bél szindróma terápiajában más szervek funkcionális eltéréseinek kezelése is jelentős szerepet játszik.

– Nem elegendő a hasi tünetek kezelése, az egész beteget, összetett problémáival együtt kell értékelni, és az eredmény eléréséhez több szakma hozzáértő segítségével és megfontolt gyógyszerelés szükséges.

A tudományos ülés a *gyulladós bélbetegségekkel* kapcsolatban felgyűlt új információk közül néhány aktuális kérdéskört vitatott meg, és az immuntolerancia területére kalauzolta el az érdeklődőket. A vastagbél baktériumflórájának – amely egyedi és meglehetősen stabil – szerepe az immunrendszer vonatkozásában meghatározó. Az ökológiai egyensúly zavara számos olyan folyamatot indít el a vastagbél nyálkahártyájában,

Az örökletes és sporadikus vastagbélrákok többlépcsős, molekuláris genetikai szinten is nyomon követhető összetett, bonyolult folyamat eredményeként alakulnak ki.

amelyek befolyásolják a betegségek kialakulását, lefolyását, prognózisát. A kongresszuson a kérdéskör nemzetközileg elismert szakértője, *Akkermann* professzor (Hollandia) tartott érdekesítő beszámolót a dyspepsiás tünetekről és a colon ökológiai egyensúlyáról, esetleges zavaráról és a korrekció lehetőségeiről. Az ezzel a kérdéskörrel foglalkozó blokk üzenete:

– Az enterális baktériumflóra az immuntoleranciában a szervezet homeosztázisának egyik legfontosabb eleme.

– Korrekció esetén csak olyan készítmény jön számításba, amellyel nagy mennyiségű élő baktériumot juttathatunk el a vastagbélbe.

– A „jó baktérium” kolonizációjának a feltételei még nem teljesen ismertek.

– Már rendelkezésre állnak a dyspepsia és az irritábilis bél szindróma kezelésében alkalmazott, bizonyítottan kedvező hatású, a terápiát kiegészítő probiotikumok.

A résztvevőknek lehetőségük nyílt arra, hogy összefoglaló ismereteket szerezzenek a vasculitisek figyelmet érdemlő enterális következményeiről. Ebben a Debreceni Egyetem III. Számú Belgyógyászati Klinikájáról *Szegedi Gyula* akadémikus és munkatársai voltak segítségükre, az alábbi megállapításokkal:

– Ezekben az immunológiai eltérésekben kimutatható a bél mucosa érintettsége.

– Kezelésük része kell legyen a komplex terápiának.

A Prónay- emlékezőadásban *dr. Nagy Ferenc* azt hangsúlyozta, hogy a gyulladással és daganatos folya-

matok kialakulásában számos tényező együtthatásával kell számolni. Az alábbi főbb megállapításokat tette:

– Az immunfolyamatok befolyásolása új lehetőségeket teremtett meg az idiopathiás, gyulladásos bélbetegség kezelésében.

– Crohn-betegségben már a hazai gyakorlatban is igazolták a TNF- α elleni készítmények (influximab) hatékonyságát. A kezelés az erre a célra kijelölt centrumokban történik.

– Számos, új támadáspontú készítmény bevezetése várható a jövőben (például a proinflammatorikus citokinek, az IL-10 elleni kezelés).

– Idiopathiás, gyulladásos bélbetegségben a malignizálódás genetikai markereinek vizsgálatára lassan hazánkban is mód nyílik.

– Az 5-amino-szalicilsav-készítmények fenntartó adagolása a carcinogenesis gátló tényezője lehet.

A sikeres tanácskozást a vastagbélvizsgálatok előkészítésével foglalkozó országos felmérés eredményeit tárgyaló megbeszélés zárta. Ennek a célja, hogy a szekció állást foglalhasson a jelenleg terhelésben, árban, sikerességben nagyon eltérő módszerek elfogadható egyszerűsítését és egy közös megegyezéssel (konszenzussal) történő racionizálását illetően.

A kongresszus része volt a vezetőségválasztás is. A szekció munkáját az elkövetkező két évben *dr. Bene László* vezeti. Munkáját az előző elnök, *dr. Újszászy László*, a jövőbeli elnök, *dr. Nagy Ferenc*, a főtítkárs és három vezetőségi tag segíti.

dr. Újszászy László

SZOMATIKUS BETEGSÉGEK A PSZICHIÁTRIÁBAN

Továbbképzés a pszichoszomatikus betegségek szakorvosi ellátásáról a pszichiátriai szakellátásban dolgozó vezetőknek és háziorvosoknak.

Időpontok:

Pécs: 2005. május 17.

Debrecen: 2005. május 20.

Szeged: 2005. április 21.

Sümege: 2005. június 2.

Győr: 2005. június 9.

Regisztrációs díj: 2000 Ft.

A képzés akkreditált, 10 CME kreditpontot ér.

További információ: Geró Katalin, telefon: (1) 391-5311, e-mail: gerokata@freemail.hu